

SUN'IY INTELLEKT VOSITALARI YORDAMIDA MALL- PLATFORMALARDA PLURIMADANIY TOPSHIRIQLARNI AVTOMATIK TAHLIL QILISH

Azimova Sevara Muzaffar qizi, mustaqil tadqiqotchi

Annotatsiya. Ushbu maqolada MALL (Mobile-Assisted Language Learning) texnologiyalarining sun'iy intellekt bilan integratsiyasi asosida plurimadaniy topshiriqlarni avtomatik tahlil qilish imkoniyatlari yoritilgan. ChatGPT, Grammarly, TalkPal kabi AI vositalarining til o'rganishda madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirishdagi roli va ularning O'zbekiston ta'lim tizimida qo'llanish istiqbollari tahlil etiladi. Shuningdek, mamlakatda raqamli ta'lim va sun'iy intellekt integratsiyasi til o'qitish samaradorligini oshirishga xizmat qilishi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, MALL texnologiyasi, plurimadaniy kompetensiya, avtomatik tahlil, raqamli ta'lim, madaniyatlararo muloqot, til ta'limi.

Аннотация . В статье рассматриваются возможности интеграции технологий MALL (Mobile-Assisted Language Learning) с искусственным интеллектом для автоматического анализа плуримедийных и плуримаданийных заданий. Анализируется роль таких инструментов, как ChatGPT, Grammarly и TalkPal, в развитии межкультурной компетенции обучающихся и их применение в системе образования Узбекистана. Показано, что интеграция ИИ и цифрового обучения способствует повышению эффективности преподавания иностранных языков и развитию межкультурного взаимодействия.

Ключевые слова: искусственный интеллект, технология MALL, плуримаданийная компетенция, автоматический анализ, цифровое образование, Узбекистан, межкультурная коммуникация, языковое обучение.

Annotation. This article explores the integration of MALL (Mobile-Assisted Language Learning) technologies with artificial intelligence for the automatic analysis of pluricultural and multimodal language tasks. It examines the role of AI tools such as ChatGPT, Grammarly, and TalkPal in developing learners' intercultural competence and their implementation within Uzbekistan's educational system. The study concludes that integrating AI with digital learning enhances foreign language teaching effectiveness and fosters intercultural communication skills.

Keywords: artificial intelligence, MALL technology, pluricultural competence, automatic analysis, digital education, Uzbekistan, intercultural communication, language learning.

Bugungi kunda raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Xususan, **MALL (Mobile-Assisted Language Learning)** texnologiyalari til o'qitishning yangi bosqichini boshlab berdi — o'qituvchi va talaba o'rtasidagi o'zaro ta'sir mobil ilovalar, virtual muhit va multimodal kontent orqali amalga oshmoqda. Shu bilan birga, til o'rganish jarayonining muhim tarkibiy qismi bo'lgan **plurimadaniy kompetensiyani shakllantirish** masalasi ham zamonaviy texnologiyalar bilan uyg'unlashmoqda. Bunda o'quvchi faqat tildagi bilimni emas, balki turli madaniyat vakillari bilan samarali muloqot qilish, ularning qadriyatlarini anglash va o'zini madaniyatlararo kontekstdagi sub'ekt sifatida namoyon etish imkoniga ega bo'ladi. Sun'iy intellekt vositalari, jumladan **ChatGPT, Grammarly, TalkPal, Elsa Speak** kabi tizimlar til o'rganishning samaradorligini oshirib, **plurimadaniy topshiriqlarni avtomatik tahlil qilish** imkonini bermoqda. Bu vositalar nafaqat grammatik xatolarni aniqlaydi, balki nutqning madaniy kontekstga mosligini, muloqot ohangini, so'z tanlashdagi uyg'unlikni ham baholay oladi. Bunday texnologiyalar yordamida talabaning muloqotdagi madaniyatlararo sezgirligi, tilga nisbatan refleksiya va empatik fikrlash darajasi avtomatik tarzda tahlil qilinadi.

Raqamli transformatsiya jarayonlari ta'lim tizimini tubdan o'zgartirmoqda. Ayniqsa, **MALL (Mobile-Assisted Language Learning)** texnologiyalarining sun'iy intellekt bilan uyg'unlashuvi til o'qitish jarayonini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Bugungi kunda mobil platformalar yordamida o'qituvchi va talaba o'rtasidagi muloqot multimodal kontent — matn, audio, video va virtual muhit orqali amalga oshirilmoqda. Shu bilan birga, **plurimadaniy kompetensiyani shakllantirish** — ya'ni turli madaniyat vakillari bilan samarali muloqot qilish, ularning qadriyatlarini anglash va madaniyatlararo sezgirlikni rivojlantirish — til o'rganishning ajralmas qismiga aylanmoqda. Xususan, MALL (Mobile-Assisted Language Learning) texnologiyalari til o'qitishning yangi bosqichini boshlab berdi — o'qituvchi va talaba o'rtasidagi o'zaro ta'sir mobil ilovalar, virtual muhit va multimodal kontent orqali amalga oshmoqda. Shu bilan birga, til o'rganish jarayonining muhim tarkibiy qismi bo'lgan plurimadaniy kompetensiyani shakllantirish masalasi ham zamonaviy texnologiyalar bilan uyg'unlashmoqda. Bunda o'quvchi faqat tildagi bilimni emas, balki turli madaniyat vakillari bilan samarali muloqot qilish, ularning qadriyatlarini anglash va o'zini madaniyatlararo kontekstdagi sub'ekt sifatida namoyon etish imkoniga ega bo'ladi. Sun'iy intellekt vositalari, jumladan ChatGPT, Grammarly, TalkPal, Elsa Speak kabi tizimlar til o'rganishning samaradorligini oshirib, plurimadaniy topshiriqlarni avtomatik tahlil qilish imkonini bermoqda. Bu vositalar nafaqat grammatik xatolarni aniqlaydi, balki nutqning madaniy kontekstga mosligini, muloqot ohangini, so'z tanlashdagi uyg'unlikni ham baholay oladi. Bunday texnologiyalar

yordamida talabaning muloqotdagi madaniyatlararo sezgirliigi, tilga nisbatan refleksiya va empatik fikrlash darajasi avtomatik tarzda tahlil qilinadi.

O'zbekistonda bu jarayonlar **“Raqamli O'zbekiston – 2030”** strategiyasi va **“Sun'iy intellektni rivojlantirish konsepsiyasi”** asosida tizimli ravishda yo'lga qo'yilmoqda. So'nggi yillarda oliy ta'lim muassasalarida raqamli o'qitish platformalarini joriy etish, chet tillarni o'qitishda MALL texnologiyalarini sinovdan o'tkazish, AI asosida tahlil vositalarini qo'llash bo'yicha tajribalar kengaymoqda. Masalan, ayrim universitetlarda til o'rgatuvchi mobil ilovalar yordamida talabalar nutqini avtomatik tahlil qilish, talaffuzdagi xatolarni aniqlash va madaniyatlararo ifoda uslublarni tahlil qilish imkoniyati yaratilmoqda. Bu holat o'qituvchining yukini yengillashtirib, baholash jarayonini ob'yektivlashtiradi. Kelgusida O'zbekistonda MALL va sun'iy intellekt integratsiyasi quyidagi yo'nalishlarda rivojlanishi kutilmoqda: birinchidan, **AI-integratsiyali baholash tizimlari** yordamida yozma va og'zaki nutqdagi madaniy moslikni avtomatik aniqlash imkoniyati kengayadi; ikkinchidan, **mahalliy tillar va madaniyat asosida ishlab chiqilgan MALL-platformalar** yaratiladi, bu esa o'zbek, rus, ingliz va boshqa tillarni o'rganishda madaniyatlararo o'zaro ta'sirni kuchaytiradi; uchinchidan, **xalqaro hamkorlik asosida ko'p tilli mobil ta'lim ekotizimi** shakllanadi, unda O'zbekistonning milliy qadriyatlari ham global raqamli ta'lim tizimiga integratsiyalanadi.

Xulosa o'rnida aytish joizki, O'zbekiston ta'lim tizimida sun'iy intellekt va MALL texnologiyalarining integratsiyasi til o'qitishning yangi bosqichini boshlab bermoqda. Bu jarayon o'quvchilarda til bilan bir qatorda madaniyatlararo tafakkur va global muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Sun'iy intellekt asosida plurimadaniy topshiriqlarni avtomatik tahlil qilish ta'lim sifatini oshirib, o'qituvchining ishini yengillashtiradi. Mahalliy sharoitga mos MALL-platformalarni yaratish O'zbekistonning raqamli ta'lim salohiyatini yanada kuchaytiradi. Natijada, mamlakat raqamli ta'lim va madaniyatlararo kompetensiya rivojida mintaqadagi ilg'or markazlardan biriga aylanish imkoniga ega bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Stockwell, G. Mobile-Assisted Language Learning: Concepts, Contexts, and Challenges. Cambridge University Press, 2020.
2. Kukulska-Hulme, A., Shield, L. “Enhancing intercultural competence through mobile language learning.” ReCALL Journal, 31(2), 169–185, 2019.
3. Godwin-Jones, R. “Emerging technologies: Using mobile devices in language learning and teaching.” Language Learning and Technology, 22(3), 2–11, 2018.
4. Warschauer, M., Liaw, M. L. Digital Language Learning and Teaching: AI, Analytics, and Pedagogy. Routledge, 2021.

5. O‘zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi. “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi. Toshkent, 2020.
6. UNESCO. Artificial Intelligence and Education: Guidance for Policymakers. Paris, 2021.